

נטילת ידיים לסעודה

מושג תוכן
סעודה

הידיים עסקניות ונוגעות במקומות
מטונפים. אכילת תרומה בידיים שאינן
טהורות פוסלת אותה, ולכן חז"ל תיקנו
בזמן המקדש, שיש ליטול ידיים לפני כל
סעודה שיש בה לחם, כדי שלא יבואו
לאכול תרומה בידיים שאינן טהורות.
הנטילה נעשית על ידי עירווי מים על
הידיים באמצעות נטלה. תקנה זו קימת
גם היום כדי שנתרגל לאכול בטהרה -
בזמן שבית המקדש ייבנה.

מאכל שטיבולו במשקה

מושג תוכן
סעודה

מאכל שנשפך עליו אחד משבעה
משקים – יין, דבש, שמן זית,
חלב, טל, דם, מים – והוא עדיין
לח או רטוב. לפני אכילת מאכל
כזה (למשל: תפוח שנשטף במים
והוא עדיין רטוב) צריך ליטול
ידיים בלי לברך על נטילת ידיים.

נטלה

מושג תוכן
סעודה

על פי ההלכה, כדי שנטילת
ידיים לסעודה תהיה כשרה יש
צורך בנטילה דווקא מכלי ובבוח
גברא. לרוב, הנטלה היא מעין
כוס גדולה בעלת שתי ידידות. יש
תנאים הלכתיים לכשרות הנטלה.

כח גברא

מושג תוכן
סעודה

פעולה הנעשית מכוחו של האדם
[גברא = אדם]. בנטילת ידיים
בבוקר ובנטילת ידיים לאכילת
לחם - צריך שהנטילה תיעשה על
ידי פעולה שבה האדם שופך את
המים על הידיים, ואי אפשר ליטול
במים הנשפכים מאליהם למשל
מצינור שמקלח מים.

כַּבִּיצָה

מושג בסיס
שיעורים
ומידות בהלכה

מִדַּת נֶפֶח: שְׁעוֹר 'כַּבִּיצָה' עַל
פִּי הַהֶלְכָה הוּא 57.6 סָמ"ק
(סֶנְטִימֶטֶר מְעַקָּב).

חֲצִיצָה

מושג בסיס
מושגים שונים

הַפְּרָדָה. יֵשׁ הֶלְכֹת הַדּוֹרָשׁוֹת
מִגָּע יִשְׁרֵי בֵּין גּוֹף הָאָדָם לְחֶפֶץ
מְסֻסִּים, כְּגוֹן בְּמַצּוֹת נְטִילַת יָדַים
הַמַּיִם צְרִיכִים לְגַעַת בַּיָּדַים מִמָּשׁ.
בְּהֶלְכֹת אֵלֹה יֵשׁ לְהַזְהִיר מִדְּבָרִים
הַנִּחְשָׁבִים 'חֲצִיצָה' – כְּלוּמָר,
שֶׁמִּפְּרִידִים בֵּין גּוֹף הָאָדָם לְבֵין
הַחֶפֶץ, לְמַשָּׁל, לְכָלוֹף בַּיָּדַים.

דְּבָרֵי סוּפְרִים

מושג בסיס
מעמד המצווה

מְצוֹת וְתִקְנוֹת

נִשְׁתַּקְּנוּ חֻכְמִים (דְּרַבָּנִין).

לְדַגְמָה: נְטִילַת יָדַיִם

נְשֵׁת הַדָּחֶק

מושג בסיס

נסיבות בקיום
המצווה

זֶמַן שֶׁקִּנְיָה מְאֹד לְקַיָּים אֶת
הַהֲלָכָה בְּתַקְוָנָה וְלָכֵן יֵשׁ
תִּקְנוֹת מִיַּחַדוֹת מַחֲזִ"ל.
לְדַגְמָה: אִם אֵין מַיִם לְנִטְיִלַת
יָדַיִם בְּמָקוֹם קָרוֹב, מִתִּירִים,
בְּדִיעָבֵד' לֶאֱכֹל אֶת הַלֶּחֶם
בְּנֶשֶׁהוּא בְּמִפִּית וְכֵד'.